

Nils Leine
nils.leine@kammarkollegiet.se
08-7000888

2015-02-25
Dnr 4.1-5892-14
Ert dnr 537-13096-2014

Länsstyrelsen i Norrbottens län
Vattenmyndigheterna
971 86 LULEÅ

Kammarkollegiets återrapportering till vattenmyndigheterna för genomförande av uppdrag 18 i åtgärdsprogrammet under 2014

Vattenmyndigheterna har begärt en rapportering där nedanstående frågor besvaras.

Frågor till Kammarkollegiet om arbetet med uppdrag 18 i åtgärdsprogrammet

1. Har Kammarkollegiet deltagit i möten och konferanser för att beskriva användningen av strategin?

Kammarkollegiet har hållit föredrag om implementeringen av strategin vid Havs- och vattenmyndighetens samverkansmöten i Göteborg, Luleå, Härnösand, Kalmar och Västerås. Vidare har kollegiet deltagit och hållit föredrag om implementeringen av strategin vid utbildningstillfällen, t.ex. IBC-forums vattenkraftsutbildning i Stockholm. Kollegiet har också varit föredragshållare om strategins tillämpning vid ett möte med Rönneås vattenråd samt vid ett seminarium om tillsyn i Oskarshamn tillsammans med Havs- och vattenmyndigheten och länsstyrelsen. Kammarkollegiet har deltagit i Vattenhandläggartreffen i Göteborg och på Stockholms universitets miljörettscentrum hölls ett föredrag om omprövningar och tillsyn av tillstånd. Kammarkollegiet har deltagit även i Havs- och vattenmyndighetens dialog om vattenkraften i Gävle, både i planeringsgruppen och som föredragshållare.

2. Har Kammarkollegiet under 2014 samverkat med Naturvårdsverket, Havs- och vattenmyndigheten samt länsstyrelse angående implementering av strategin? Beskriv kortfattat

Kammarkollegiet har i ett antal pågående tillståndsmål i mark- och miljödomstolarna samverkat med Naturvårdsverket, Havs- och vattenmyndigheten och berörd länsstyrelse. Vidare har ett antal yttranden skrivits där länsstyrelser och kommuner har efterfrågat särskild vägledning om äldre avgörandens omfattning m.m.

Kammarkollegiet har under år 2014 endast fått en underrättelse som kan utgöra en anmälan enligt 1 kap. 13 § miljötillsynsförordningen (2011:13) från tillsynsmyndigheterna för att få miljö kvalitetsnormen efterföljd. Underrättelsen har hanterats enligt strategin. Anmälan kom från Länsstyrelsen i Skåne län gällande behovet av fingaller vid kraftverken i Rönneå. Kammarkollegiet och länsstyrelsen har gemensamt arbetat fram ett underlag och därefter, enligt punkten 2 i strategin, har kollegiet vidtagit rättslig åtgärd och begärt prövning av latent villkor för de tre kraftverken i Rönneå. Handläggning pågår i mark- och miljödomstolen i Växjö. Vidare har kollegiet tidigare fått in en anmälan från Gävleborgs länsstyrelse gällande Dönje kraftverk. Ansökan om omprövning av Dönje kraftverk har under 2014 getts in och handläggs av mark- och miljödomstolen i Östersund.

Kammarkollegiets bedömning är att länsstyrelsernas tillsynsarbete behöver utvecklas och bli mer fokuserat på att inhämta underlag (egenkontroll, naturvärdesinventeringar, uppgifter om hur tillstånden efterföljs etc.) för att myndigheten ska vara väl förberedd med underlag för pågående och kommande tillståndsprövningar. I huvudsak är kollegiet av uppfattningen att mer egeninitierad tillsyn med inriktning på att få fram underlag för bedömning av återkallelser eller omprövningar behöver ske. Vidare behöver samarbetet mellan enheter inom områdesskydd och tillsyn förstärkas. Länsstyrelserna har hittills fokuserat på att förelägga de verksamheter som inte har tillstånd t.ex. urminnes hävd. Detta har resulterat i tillståndsprövning eller föreläggande om utrivning. Förfarandet är i enlighet med strategin.

Sammantaget bedömer Kammarkollegiet att de grundläggande förutsättningarna för att kollegiets strategi, eller miljöbalkskedjans tillämpning ska fungera ännu inte är för handen. Både utveckling av fokus för tillsynen och resurstilldelningen behöver förstärkas.

3. Har särskilda utbildnings- och vägledningstillfällen planerats, eller genomförts under 2014?

Kammarkollegiet har inte genomfört några egna utbildningstillfällen. Kollegiets bedömning har istället varit att det är mer lämpligt att efterfrågan om utbildning m.m. kommer från den ”operativa verksamheten” i kommuner och länsstyrelser. Och att behovet har uppkommit till följd av pågående eller planerade rättsliga åtgärder om fysisk påverkan i en eller flera vattenförekomster. Kollegiet har dock inte

fått någon sådan förfrågan från länsstyrelserna kopplat till pågående implementering av kollegiets strategi under 2014. Anledningen är troligen att tillsynsarbetet inte har fokuserat på prövning, se sista stycket i svar punkten 2.

4. Har Kammarkollegiet planerat att genomföra uppföljning av vilket genomslag och effekt strategin kommer att få?

Kammarkollegiet kommer att, om uppdraget i åtgärdsprogrammet 2015-2021 omfattar detta, att genomföra en mer systematisk genomgång och analys av både genomslag och effekt av strategin.

5. Har Kammarkollegiet utfört övrigt arbete med bäring på åtgärd 18 under 2014?

På eget initiativ, på grund av att pågående eller tidigare tillståndsprövningar där Kammarkollegiet varit involverat och som inte har resulterat i de skyddsåtgärder som behövs för att miljö kvalitetsnormen ska efterföljas, har kollegiet påbörjat en analys av vilka/vilken annan rättslig åtgärd som behövs för att få till fysiska åtgärder. Detta arbete har tagits in i kollegiets verksamhetsplan för år 2015. Ett antal ärenden har redan inletts, och resulterat i handläggning om omprövning av ett antal tillstånd till vattenkraft t.ex. tillståndet till Rundbackens kraftverk, Klinte kraftverk, Gammelby kraftverk, regleringstillståndet till Frötjärnsdammen i Norrboån, och Blankaström i Emån.

Detta yttrande har beslutats av advokatfiskalen Nils Leine

Nils Leine